

ACC. N:R M. 8668:1-3. (Casskrift 2 s.)

Landskap: Småland ..... Upptecknat av Blenda Andersson
Härad: Albo ..... Adress: Sköda, Vislanda
Socken: Vislanda ..... Berättat av:
Uppteckningsår: 1942 ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Luskung = doggorn

L. u. F. 43.

ACC. N:R M. 8668 : 1-3. (Caroskrift 2 s.)

Landskap: Småland Upptecknat av Blenda Andersson
Härad: Albo Adress: Sköda, Vislanda
Socken: Vislanda Berättat av:
Uppteckningsår: 1942 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Luskung = doggorn

L. u. F. 43.

ACC. NR M. 8668:/.

Luskung.

I min hemort kallas luskung "doggorm" (=daggorm). Något annat namn än doggorm har jag ej hört.

På den tiden jag kunde gå, såg jag tvenne doggormar på olika tider. En såg jag på den tiden jag gick vall. En doggorm består av tusentals maskar omkring 3 cm. långa. De äro starkt håriga och tvärrandiga i smala ränder i svart och gult färg. De äro inneslutna i ett tunt nät, likadant som spindenät. Alla jag sett, har suttit suttit uppkrupna i en björkbuske med nätet omkring hela klungan. Det ser ut som de sutto lösa i nätet, och att nätet endast var fäst i lövet och grenarna. Hela denna maskklungas storlek med nätet är naturligtvis något olika. Annars kan man säga, att den har en längd av c:a 60 cm. och mer eller mindre bred, då nätet är fäst i kantorna ganska oregelbundet på grenar och löv.

Den förekommer mest om hösten i augusti och september. Åtminstone har jag sett dem vid denna tid.

Själv har jag tänkt mig, att nätet, som är spänt omkring dessa myriader av maskar, har maskarna ej spunnit själva, utan det har troligen en spindel gjort, för de ej skulle kunna sprida sig, då de säges vara giftiga.

Det har omtalats, att då en doggorm flyttar sig på marken, har de nätet om sig, och så kryper maskarna i en hög i nätet.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. NR M. 8668:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Men detta har jag inte lyckats få se. En luskung är så otäck att se, så man blir rädd för den.

De gamle berättade, att en doggorm blir av en död orm, som ligger ovanpå jorden. Därför voro de gamla synnerligen måna om, att nedgräva en orm, så snart de slagit ihjäl den. Och om de annars fick se en död, orm lega på jorden, så grävdes den genast ned, eljest blev det en doggorm av dem. Doggorman voro de gamle rädda för, då de voro så giftiga, att om en människa barfotad trampade på en doggorm, "så uppstod ett sår på foten som aldrig läktes, utan foten ruttnade bort." I senare tider sades, att man fick kräfta i den lem, som vidrörde en doggorm. Därför skulle man akta sig för den, och ej röra vid den. - En havande kvinna borde ej se på en doggorm, eljest kunde hennes barn få lyte därav.

Enda sättet att oskadliggjöra en doggorm var, att elda uppupp den. Man tände då eld på halm och höll intill doggormen, tills den var uppbrunnen.

Man såg aldrig en doggorm på vintern, våren eller försommaren. Jag erinrar mig, att en gång på sensommaren såg jag sådana otäcka maskar, som tillhöra en doggorm, spridda överallt på en björkbuske, där de ätit av löven, så busken var alldeles naken. Men på en kvist satt en mindre del av ett doggormsnät, som var tomt.

Upptecknat av Blenda Andersson, Skörda,
Vislanda s:n, Allbo härad, Småland.